

DIVc
269

K.13.5.93

DVC 269

Dobr. Ewangelickým 13. v. 608

VALE HANOVIAE
SALVE CASSELLÆ
dictum.

Cujus occasione

INVENTA
QUÆDAM HA-
NOICA,

Utrisque dilectissimis suis
Popularibus communicare, se sua
que Studia de meliori commendare, at-
que prioribus benevolam sui me-
moriā relinquere voluit,

PETRUS WOLFART,

Med. Doct.

In Illustri Schola Patria
Anatomiae hactenus & Philosophiae
Experimentalis Professor nec non utriusque Han-
noviae Physicus Ordinarius. Nunc vero Physicus
Aulicus Hasso-Cassellanus, cum ad stationem
suam novam capessendam,

Abitioñem pararet,

Anno Christi MDCCVII. die 18. Aprilis.

FRANCOFURTI AD MOENUM.

Sumptibus AUCTORIS,
& prostat apud JOH. MAXIMIL. à SANDE.

Typis MATTHIAE ANDREÆ.

INSTITUT ZOOLOGICZNY
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

BIBLIOTEKA

NK13523

B. L. S.

*Estinatus erat in principio
præsens vilius noster Cona-
tus, Dissertationi in Illu-
stri nostro Atheneo Eruditorum &
Cordatorum Censuræ publicæ submit-
tendæ, cuius etiam defensionem susce-
perat nonnemo ex Nobilissimis finiti-
jam Collegii brumalis sociis. Cum ve-
ro hic priorem prorsus mutarit men-
tem, tempus autem instaret quo Pa-
triæ meæ, à qua quidem in posterum
lociregione, nunquam vero affectus re-
ligione abero, VALEDICENDUM erat,
quod quidem commodissime fieri posse
præsentि scripto putabam: hinc fa-
ctum, quod & nostra primameditatio
in plurimis valde fuerit quoad for-
mam mutata. Non amplius B.L. ignora-
re Te arbitror, quoā Serenissim⁹ Princeps
ac Dominus DN. CAROLUS*

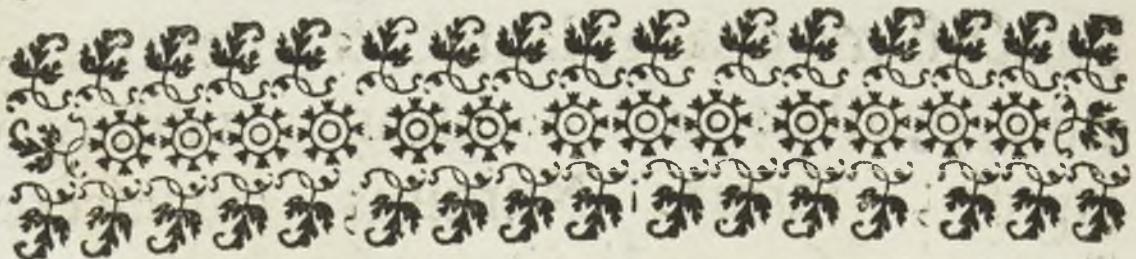
PRÆFATIO

4

HASSIACUS MAGNUS,
 Landgrafius Hassiæ, Princeps Hersfeldiæ, Comes Catimeliboci, Deciæ, Zigenhainæ, Niddæ & Schaumburgi, &c.
DOMINUS meus Clementissimus, *meam parvitatem, præter ullum meum meritum ex mera sane gratia, ad illustre munus Physici Aulici gratosissime promoverit, ad quod capessendum etiam nunc alacri pede, Deo Duce, iter meum paro.* Ne igitur insalutato hospite Hanoviam meam deseram, meique dilectissimi Populares, quid hactenus apud illos egerim, & quid Patria nostra cum aliis Terris & Regionibus in Cataclysmo illo universaliter experta fuerit, quotidie oculis suis usurpare possint, ideo post habitis propriis Sumptibus Opusculum hocce luci publicæ dare atque ita monumentum extare volui me inter & illos sinceræ alicujus amicitiae & benevolæ recordationis. Potuissim equidem valde prolixus esse in tractandis nostris figuratis Hanoicis, recensendo varias, quæ circa eorum productionem & configurationem bodie in genere circumferuntur, Doctorum Virorum sententias.

tias. Sed nolui prolixia & inutili ea-
rundem corrasione tædiosus fieri Le-
ctori, sufficiat ipsi si aliqualem cum
veritate tamen convenientem, circa
illa hic inveniat informationem.
Quo vero & Cassellani mei Charissi-
mi, qualis apud illos, DEO adju-
vante, aliquando sim futurus, expe-
riantur, eodem hoc scripto ipsis SAL-
VE dicere volui. Discant ex eo
quod animus mihi nequaquam sit
otiosam apud illos agere vitam, sed
quod omnem lapidem sim moturus,
subinde ex fœcundissimo NATURÆ
agro aliquid depromendi, quod &
Potentissimi ac Serenissimi Principis
gratiosissimæ expectationi, & illo-
rum laudabili desiderio, pervenien-
di in profundiorum rerum natura-
lium earumque Creatoris laudem &
cognitionem, satisfacere aliquo mo-
do possit. Habet hic rationes B. L.
totius mei propositi.

Tuum erit benigne de eo judicare
& si hinc inde erravero, quod fre-
quentissime, dubio procul factum erit,
Tua humana Correctione me
beare. Vale.

Q. D. B. V.

S. I.

A nunc, DEO nostro
sint gratiæ actæ, beata vi-
vimus ætate, ut vix ali-
quid intactum ac inacces-
sum relinquat solertia & curiositas hu-
mana, sed quidquid in abscondito suo
sinu fœcunda rerum naturalium Mater
NATURA fovet, in lucem publicam
protrahat, nobisque Mortalibus occa-
sionem sic præbeat, ex Creaturis Crea-
torem illum, D. T. O. M. cognoscendi.
Sic enim quis Christianus si exteriorem
saltim terræ statum considerat, & ob-
servat quomodo omnia ac singula in de-
centi ordine sunt constituta, & quomo-
do unum in gratiam alterius sit creatum,
ita quidem ut citra interitum & ruinam
totalem neutrum altero carere commo-
de possit, non statim fatebitur, vel in
abje-

abjectissima etiam planta , & quem quotidie pedibus nostris calcamus vilissimo lapide , summi Numinis elucescere summam sapientiam? ita ut mecum in hæc merito erumpat verba:

Heic etiam sunt crede, Dii! Nil Numinis expers,

Præsentemque canunt parvula quæque DEum.

Digna sunt quæ hic adscribantur verba B. Arndii L. IV. Christ. Cap. IV. ita inquientis: **H**edenicke allhier die Weisheit und Güteit Gottes: Du wirst an jedem Kraut und Blümlein soulderliche Zeichen finden / welche sind die lebendige Hand und Überschrift Gottes / damit ein jedes Kraut gezeichnet nach seiner verborgenen Krafft / so künstlich / so wunderlich / so zierlich / daß sie kein Künstler wird nachahmen können. Ja mit der äußerlichen Forme und Proportion zeigen sie oft an ihre verborgene Krafft / denn eines hat die Gestalt des Hauptz / ein anderes die Gestalt und Signatur der Augen / das dritte der Zähne / das vierde der Zungen / das fünfte der Hände und Füsse / das sechste des Herzens /

der Leber / der Blasen / der Nieren /
der Wunden und dergleichen / und das
liegt da vor deinen Augen allenthal-
ben. So bald du auf einen grünen
Rasen trittest / so hast du unter deinen
Füssen deine Speise und Arzneien /
dann in dem allergeringsten Gräflein
und Säublein / welches du gar gering
und unnuß achtest / ist grössere Weiz-
heit Gottes / Kraft und Würckung
als du ergründen kaufst / dein Gott
hat nichts Unnützes erschaffen / darum
siehe zu / dass du Gott in seinen Wer-
ken nicht verachtest.

§. II.

Longe vero potentius sese exerit &
manifestat eadem hæcce divina Provi-
dentia summaque sapientia , si pau-
lis per, relicta exteriore Terræ crusta,
descendamus in intimiora ejus visce-
ra & videamus quam stupenda &
omni admiratione digna hæc conti-
neant NATURÆ MIRACULA.
Nonlubet nunc omnia ac singula perlu-
strare & ad lapidem Lydium sanæ rationis
examinare. Sufficiet scopo & intentioni
nostræ si ex Regno Minerali talia nobis
tractanda sumemus , quæ satis clare vim

antea

antea dictorum non modo probare, sed & Lectoris animum non parum recreare poterunt. Videbimus enim hic in non-nullis lapidum spectaculis adeo laboriosam ac mira figurarum æmulatione gaudentem NATURAM ut Jovem lapidem inexpertus in ejusmodi rebus juraret, non hic opera NATURÆ, quam potius præstantissimi alicujus artificis representari. Hujus rei documenta nobis exhibent nobilissima illa operum Dædaleorum horrea, Gottorffianum videlicet, Wormianum Haffniense aliaque. Imo idem testantur quæ passim non tantum in Aulis Principum diversorum sed & privatorum ædibus hodie eriguntur & curiosis patent Technicothecæ, de quibus vid. Excellentissimi D. D. Valentini Mus. Museorum.

§. III.

Quæ igitur præsentis nostræ considerationis erunt objectum, sunt nonnulla corpora fossilia figurata, quæ NATALE SOLUM Patriam nostram vel alia proxime huic adjacentia loca agnoscunt, nobisque curantibus, vel de novo in auras sunt protracta publicas, vel ad minimum magis quam alias fieri in ejus-

modi casu solet exulta, dum maxima
hominum pars contenta exteriore rerum
cortice, talia non necessaria judicat ad
excolendum studium naturale, sed ple-
nis buccis tantum crepat, facere hæc ad
ornatum, nequaquam autem ad melio-
rem rerum naturalium cognitionem, suf-
ficere putantes Physico, si de Loco, Tem-
pore, Mundo, sede Animæ aliisque hu-
jus farinæ tricis Scholasticis scite differere
sciret. Ast quam facile foret, eundo per
singula Physicæ membra, demonstrare,
eiusmodi homines frivolo hoc suo præ-
textu nihil aliud intendere, quam ut suæ
ignorantiæ partim patrocinium, partim
etiam avaritiæ sordidæ tutissimum præsi-
dium inveniant. Aliam prorsus fovent
sententiam cordati Moderni curiosi, dum
posthabitibus omnibus periculis & sumptu-
bus, hac via solidam stabiliri unice pos-
se contendunt Physicam, quando ob-
servationes ex rerum Natura petitas uni-
cum & firmum omnis solidæ & realis Phi-
losophiæ fundamentum constituunt, ad
quas impetrandas, non pertimescunt
proinde loca adire alias inaccessa, riman-
tur summa cum voluptate profundissi-
mas terræ cryptas, visitant altissimorum

mon.

montium cacumina, excitati exemplo
Magni istius Polyhistoris Helveti Conradi
Gesneri invitantis curiosos in Epistola de
lacte & operibus lactariis, his verbis:
Constitui posthac, quamdiu mihi vita
divinitus concessa fuerit, quotannis
montes aliquos, aut saltem unum con-
scendere, cum in suo vigore plantæ
sunt, partim earum cognitionis, par-
tim honesti corporis exercitii, animique
delectationis gratia. Quanta enim vo-
luptas, quantæ sunt putas, animi, ut
par est affecti, deliciae, montium mo-
les immensas spectando admirari, & ca-
put tandem inter nubes attollere! Ne-
scio quo pacto altitudine stupenda mens
percellitur, rapiturque in summi illius
Architecti considerationem. **Q**uibus
vero socors est animus, nihil mirantur,
domi torpent, non prodeunt in mundi
theatrum, latitant in angulo, ut glires
per hyemem, non cogitant hominum
genus in mundo esse constitutum ut ex
eius miraculis majus quidpiam summum
ipsum colligeret Numen. Tanta labo-
rant ignavia, ut tanquam sues, semper
in terram aspiciant, nunquam ore subli-
mi, cœlum intueantur, erectos nun-
quam

quam tollant ad sydera vultus. Voluntentur igitur illi in luto, lucro, & illiberalibus studiis attoniti (addicti) jacent. Sapientiae Studiosi pergent terrestris hujus Paradisi spectacula corporis animique oculis contemplari, inter quæ minime postrema sunt edita, præruptaque montium fastigia, inaccessa præcipitia, ad cœlum tendens laterum immanitas, rupes arduæ, opacæ sylvæ &c. Vid. fidelissimi hujus sequacis Excellentissimi J. Jacobi Scheuchzeri descriptio Itineris Alpini Physico - Medica prima, ubi statim in principio verba citata legere licet.

§. IV.

Quo vero eo melius hæc nostra figurata ab omnibus ac singulis intelligi queant, & ut omnis eo facilius inter illa evitetur Confusio; operæ pretium facturos nos putamus, si relictis aliis spinosis & futilebus circa illorum productionem oberrantibus opinionibus, cum hic quilibet suo videatur abundare ingenio, ea dispescamus in duplicem classem, alia adscribendo mero accidentalí NATURÆ LUSUI, alia è contra à DILUVIO illo UNIVERSALI, quo totam terram obrutam omnesque ejus excelsos

montes

montes aquis opertos fuisse, ex paginis
sacris edocemur Gen. VII. v. XIX. deri-
vando.

§. V.

Priori classi assignamus omnia ac
singula illa corpora fossilia, quæ varias
figuras, ut Formicæ, Scarabæi, pavo-
nis, piscium aliorumque animalium su-
perficietenus tantum nobis exhibit,
quod quidem frequentissime in lapidibus
observari suo jam tempore docuit Plinius
H. N. L. 37. Præprimis huic negotio pa-
rere videntur Athanasio Kirchero Mar-
mor, Jaspis & Achates. Memorabile
sane est quod de Achate refert Plinius
l. c. quod videlicet Pyrrhoni Regi fuerit
Achates, cui Natura insculpserrit Apolli-
nem cum Cythara stipantibus novem
Musis, certo Macularum ductu ita depi-
ctis, ut simul instrumentum cuiusvis
Musæ emergeret. Vid. Disputat. M. Jo.
Jacobi Lungershausen Jenæ habita de
Imitamentis Naturæ circa figuræ, plura
eaque egregia Achatis phænomena ex-
hibens.

§. VI.

Marmora quoque elegantissime esse
colorata variasque Phantasiæ nostræ ob-
tru-

trudere figuræ, videre licet in variis speci-
minibus quæ passim ad curiosos transmit-
tuntur, & adeo copiose quidem in vici-
no nobis Principatu Idsteinensi eruuntur,
ut illic ædes sacræ & profanæ iisdem à pa-
vimento ad verticem usque splendescant.
Minime vero his cedunt, sive frequen-
ter in illis spectemus occurrentem ele-
gantissimam picturam, sive uberrimum
varie coloratorum marmorum proven-
tum, illa specimina quæ nuper nobis à
singulari quodam Amico ex Principatu
Dizensi communicata sunt, & ex quibus
Lectoris admiratione præprimis digna
judicamus tria illa quæ Fig. I. II. & III.
graphice & ad vivum delineata exhibent.
Ex quibus Fig. I. integrum caput huma-
num cum aliis corporis humani partibus
haud ineleganter repræsentat. Fig. II. ca-
put Ululæ & Fig. III. tabulas Regionum
miro sane NATURÆ artificio sistit.
Cum tertio non incongrue fortassis con-
ferendum videtur Marmor illud quod
D. D. Behrens nobis describit in Hercinia
sua curiosa pag. 134. Tit. XIII. von dem
Steinbruch / der Land-Karten Stein
genant / hunc in modum : Dieser
Steinbruch ist nahe bey denen uns be-
nachbar-

nachbarten in dem Hoch-Gräfflichen Stollbergischen Amt Hohnstein oder Neustadt gelegenen Dörfern Petersdorff und Rudigers- oder Riddiges Dorff genant anzutreffen / und hat den Namen daher bekommen / weilen die Adern dieses Steines in grossen Stücken / wie die Flüsse in den Land-Karten ein Ansehen haben.

§. VII.

De his & aliis hujus generis Naturæ artificiis si nunc judicium aliquod feren-
dum erit, nemo speramus vitio vertere
poterit, si ad nullam aliam causam effor-
matricem & productricem hic confugia-
mus, quam ad solum supra §. IV. lau-
datum merum Naturæ lusum accidenta-
lem. Accidentalem autem maxime
hunc vocamus, cum proprie de Natura
dici haud queat, quod ludat. Caret
enim hæc omni intentione propria, ut
pote quæ in effigiandis rebus naturalibus
soli competit Naturæ Naturanti, id est
DEO. Quando igitur Natura hic nobis
ludens dicitur, tunc nihil aliud volumus
indicare, quam fortuitam quandam &
casualem particularum corpus ejusmodi
consti-

constituentium combinationem, & exinde necessario resultantem varium diversorum colorum nexum. Horum diversitas unice siquidem adscribenda videtur, variæ constitutioni pororum & radiorum solarium diversæ illuminationi. Unde postmodum fit, ut oblatis phantasiam humanæ ejusmodi corporibus figuratis, illa, mox hoc mox illud sibi repræsentari adstruat. Notandum etenim quod judicium hominum in hac vel illa figura certa determinanda valde discrepet, sicut hoc quidem sæpius ipsi sumus experti, ita ut etiam nunc non amplius vereamur adstruere, tales figuras superficietenus tantum apparentes, potius existere in Phantasia humana, quam corporibus figuratis ipsis. Annumeramus his mérito lapidem Fig. VII. depictum quem inter plurima alia saxa fluviatilia reperimus Anno 1705. ad littus Mœni, non procul à Civitate Patria, cordis figuram ita quidem accurate referens, ut etiam bini ventriculi eorumque figura sat is apte discriminentur. Est hic lapis ex silicum ordine fusci coloris, & nonnisi ex silicibus minoribus innumeris, armatura quadam margacea coerulea munitis,

casu

casu conflatus & compactus. Ad Imitationem aliorum Celeberrimorum Virorum haud incongrue vocari in posterum posset, *Silex Cardites Hanoviensis.*

§. VIII.

Longe vero aliter sentiendum judicamus de istis figuratis fossilibus, quæ ad alteram Classem à nobis jure merito ye relegantur. Hic enim non amplius videbimus fortuitum & casualem aliquem particularum nexum, sed omnia ita concinne & ordine locata & constituta talemque partium essentialium convenientiam cum illis rebus quas repræsentant observabimus, ut vel maxime Oedipo hic sit opus, qui illa aliunde quam ex cataclysmo universali vid. §. IV. derivare audeat. Describemus ex iisdem nonnulla, ut satisfaciamus promissio nostro. §. III. facto, & ad finem ea qua poterimus brevitate docebimus, quomodo corpora hæc in diluviana illa strage terris obstructa, variisque aliis corporibus peregrinis admixta, ibidem citra consumptionem totalem, ad nostra usque tempora delitescere potuerint.

B

§. IX.

§. IX.

Fig. IV. Repræsentat lapidem album calcarium ex cochleis majoribus & minutissimis quasi compactum, ubi apparent cochleæ nondum in lapidem mutatae, ad Moguntiam copiosissime reperitur, noster vero hic delineatus à nobis inventus est præterito anno, cum Swalbaci acidularum bibendarum ergo cum Nobili quadam Persona degeremus, prope Arcem illam ruinosam, Adolphs Eccl dietam, ditionis Idsteinensis. Imo cum nuper visitaremus lapidicinam Bergensem cum Nobilissimis nonnullis nostris Dominis Commilitonibus, eandem feraem admodum ejusmodi figuratorum esse deprehendimus, præter innumera-biles enim elegantissime figuratos cochlitas ibidem vidimus & domum deportavimus integras matrici adhuc inclusas cochleas, à prioribus nonnisi ratione coloris flavi distinctas.

§. X.

Fig. V. & VI. sistuntur duæ mineræ ferri ex ferraria Ottweilerensi, ad Neu Kirchen / quarum illa Fig. V. elegantissime exprimit Filicem marem, altera vero Fig. VI. aliam imitatur nobis quidem ad-

huc

huc incognitam plantam. Obtinuimus
has mineras, curante venerando nostro
Genitore, cum Anno 1706. ad curandam
Illustrissimam quandam Personam, iter
eo susciperet.

§. XI.

Omni admiratione quoque dignus
est lapis calcarius Fig. VIII. exhibitus.
Datur hujus copia ad Pagum Langen
Diebach / ditionis Isenburgo-Birsteinen-
sis. Coloris interdum est subnigri, fre-
quentissime autem cinerei. Inhaerent
huic lapidi satis copiose conchæ bivalves
petrefactæ, uti ex apposito Schemate,
quod quidem tres harum continet, cla-
rius patet. Rarissime extra Matricem
integræ conspiciuntur, summa tamen
adhibita diligentia nonnullas haetenus
impetravimus, quarum etiam haud pau-
cas cum aliis Eruditis Viris jam commu-
nicavimus. Vid. Fig. IX. Ratione figu-
ræ accedere omnino videntur ad fami-
liam muscularum fluviatilium. Mini-
me vero refragabimur aliis qui conchas
suas malunt vocare, conchas bivalves
oblongas nudas, doppelte / glatte und
langliche Muschel-Steine.

B 2

§. XII.

§. XII.

Fig. X. Exhibit massam ex cochleis,
 conchis minoribus striatis, pectinibus
 & lapillis variis ac silicibus compactam
 & simul cum rebus contentis petrifica-
 tam. Utrum hæc referri debeat ad
 massam illam, cuius mentionem facit
 Mus. Regium Haffniense pag. 38. an vero
 accensenda veniat rupibus illis conchife-
 ris, quarum mentionem facit OLEA-
 RIUS Pers. Reiß-Beschr. Lib. 6. cap.
 13. pag. 728. his verbis: Beh Targu
 seynd Felsen / welche wie lauter zu-
 sammen gesetzte Muschelen anzusehen/
 so in Form derer seynd / so die See all-
 dar auswirft / alle einer Wallnuss
 groß zusammen gebacken / in denen
 man etliche ganze findet / und zwar
 nicht einzelnen / dann kein Stück als
 eine Faust groß / indem sie nicht fünf
 oder mehr Schalen können gezehlet
 werden / und ist der Stein so hart als
 Kies: aliis nobis peritioribus in hacce
 scientia, cum Natale solum hujus massæ
 nos lateat, libere dijudicandum relin-
 quimus. Voluimus interim hanc quo-
 que Catalogo INVENTORUM NO-
 VORUM HANOICORUM ideo inse-
 rere

rere, quoniam ejus Copia nobis in Patria nostra Civitate ex liberali donatione aliquius Amici facta est.

§. XIII.

Fig. XI. & XII. Offertur lapis figuratus tam à parte antica seu convexa, quam postica sive concava. Lapidem hunc nonnulli etiam ex Celeberrimis alias Viris haetenus dixerunt Bufoniten, quo vero jure quave injuria illud fecerint ipsi videant. Nos quod attinet hoc nomen sane minime citra confusionem, hunc inter & illum lapidem qui alias lapis Bufo-nius, Crapaudia etiam nominatur, figura-to huic tribui posse, omnibus viribus contendimus, sive respiciamus ad locum ex quo ad nos defertur, sive intueamur formam ipsius tam externam quam internam. Ex quibus postmodum luce meridiana clarius patebit, lapidem hunc nullo modo venditari posse pro altero illo la-pide, qui Litophilis dicitur bufonites & describitur lapis siliceus, coloris modo grysei, modo lutei, vel rufi, variis quo-que incisuris & punctulis saepius insigni-tus, qui in aliis faxis ex eorundem succo puriori, instar fungi, vel verrucæ pro-tuberantis nascitur. Dicitur autem Bu-

fonites , vel Crapaudia , ideo quod figuram cranii saepe referat , & è capite bufonum veteranorum nasci videretur . Jam vero noster lapis non ex animali illo venenato desumitur , sed invenitur copiosissime & in terra lateritia prope Budingtonam , in Comitatu Isenburgico . Præterea quod formam concernit , ex omnibus circumstantiis luculenter patet , lapidem hunc ita quidem accurate referre concham quandam marinam , ut vix ovum ovo detur similius . Veniam proinde merebimur , si in posterum lapidem hunc nominandum velimus *Conchiten striatum alatum & punctatum Budingensem* . Coloris intuitu non minus quam & differentis cursus fibra rum , hoc præprimis hactenus constanter observavimus , quod alii ex his lapidibus gaudeant colore flavo , cinereo contra alii , alii iterum habeant longitudinales strias , alii vero transversales . Utrum ex his differentia quedam colligi debeat , judicent alii . Nolumus interim eo audaciæ progredi , ut gloriemur de prima horum figuratorum inventione . Siquidem non ignoramus , ante nos alios quamplurimos curiosos locum hunc adiisse ,

proventumque illorum literis, quamvis justo obscurius, consignasse. Ita enim curiosus pariter ac laboriosus in conscribendis rebus naturalibus Joh. Henric. **Senfrid** Marco-Bretanno-Franicus in Medulla Mirabilium Naturæ eorum mentionem ex Zeilero facit pag.

477. ita scribens: **Desgleichen** bei Büdingen in der Graffschafft Ysenburg / gibt es in einem Acker viel Krotten-Stein / die so wohl außer als innerlich NB. das Gifft abtreiben. Haben eine schöne Bezeichnung einer Krotten. De usu interno nihil quidem ha-
etenus nobis innotuit, quamvis omnem illis denegare vix audeamus, hoc tamen audacter asserere possumus, ruricolas nostros maximi facere usum illorum externum in curandis & sanandis Ulceribus & tuberculis vaccarum, boum, præprimis vero Hippiatri eo utuntur in curatione cicatricum equorum. Unde vero hæc virtus sanandi lapidibus hisce competit, an ex insita quadam virtute alexiteria, an vero totum curationis negotium consistat in superstitione quadam & frictione sæpius de die

reiteranda, hujus loci non est ut scrupulose inquiramus.

§. X IV.

Fig. XIII. Osteocolla lapis est topheus & cinereus: oritur in terris argillaceis & pinguibus. Gaudet figura varia. Sic enim interdum accedere videtur ad formam conchæ, qualis noster delineatus apparet. Alius repræsentat haud obscure Zingiber, unde ab imperita multitudine vocari solet **wilde Ingwer-Zehen**. Videtur autem denominationem suam potissimum traxisse à figura sua cylindrica & concava, qua quodammodo figuram ossis refert, unde etiam fortassis factum, quod Veteres huic lapidi specificas tribuerint vires ossa fracta restituendi vel consolidandi: Interim quicquid in his præstat, sola absorbendi exsiccandiisque virtute agit. Agitatus sonum edit non secus ac Ætites ob arenulas intus conclusas. Colligitur cumulate in Comitatu Hanoviensi ad Pagum Erbstadt. In Comitatu Isenburgo-Offenbacensi ad Pagum Selbold & in Comitatu Isenburgo - Marienbornensi ad Arcem Marienborn.

§. X V.

§. XV.

Fig. XIV. Est lapillus siliceus fusci coloris diffractus, nucleus intus haud ineleganter exhibens. Inventus à nobis est Swalbaci inter innumeros alios lapides non figuratos anno præterito. Si quis hunc lapillum ad Ætiten referre velit, per nos licebit. Animadvertat autem nobiscum, quod materia pariter silicea inclusa hic sit immobilis.

§. XVI.

Fig. XV. Est Concretum aliquod tartareum, Matricem habens terram lateritiam & Porcellanam, pro cuius subtilitate & vario colore pariter mox cinereum mox album apparet. Colligitur ad Pagum Bischoffsheim in Comitatu Hanoviensi & ad Pagum Selbold in Comitatu Isenburgo - Offenbacensi. Quod si movetur ob terram quam in ute ro gerit, sonat non secus ac Osteocolla & Ætites. Unde etiam factum videtur, quod Celeberrimus quidam & in hoc Studio versatissimus Vir, hoc concretum ad Ætitis classem referri posse putat, appellando illud Ætiten immaturum. Aliter vero nuper circa illud nos informavit Vir Excellentissimus ac Expe-

rientissimus Dominus Joh. Georgius Kisc
ner, apud Francofurtenses Practicus fe-
licissimus, Amicus noster singulariter
colendus, cui quicquid hactenus in Stu-
dio hoc curioso profecimus, libenter hic
publice tribuimus, rogantes ut quæ in-
defessa sedulitate in agro collegit Franco-
furtensi, pariter cum erudito mundo
communicet. Cum enim hic nonnulla
à me transmissa Specimina accuratiori
subjiceret examini fulgidissimi istius An-
glorum Phosphori Johannis Woodwar-
di, responsum exinde retulit, quod con-
cretum hocce optime dici queat Geodes,
quemadmodum ex Epistola nuper ad me
data elucescit. Das Concretum von
Bischoffsheim scheinet gleicher Art
mit demjenigen Aschgrauen zu seyn/
welches zu Selbold gefunden wird/
nur das das erstere in einer weisseren
Erde lieget/ als das andere. Es ist
weder eine Ostecolla (cujus opinionis
Defensor ego quidem prima vice eram)
noch ein Ätites immaturus, sondern
hat mehr den Charakter eines Geodes,
indemne inehrentheils ein erdigt Pul-
ver in der Höle und fissuren von dem-
selben gefunden wird. Er wird in

En-

Engelland sehr häufig gefunden / allwo sie ihn Rance oder Race nennen / er ist noch von keinem Auctore Historiæ Naturalis beschrieben. Diese Nachricht ist mir von Herrn Professor Woodward aus Londen gegeben worden. Inseruimus proinde Mus. nostro curioso duplex hocce Concretum sub titulo , *Geodes Bischoffsheimensis* & *Geodes Selboldensis*.

§. XVII.

Fig. XVI. Truncus Fagi est in lapidem ita tamen conversus, ut ipsius ligni adhuc satis conspicua remanserint vestigia. Ad nos delatus est una cum aliis adhuc considerabilibus portionibus ex Comitatū Isenburgo - Wechtersbacensi, von dem so genannten Raven - Wald und dem Wittgenborner Weher nicht weit von dem dahero so genannten Weher - Hoff. Rusticis dicitur Steinern Hahnbuchen Holz. Audiamus quale Judicium de lignis ejusmodi fossilibus & petrefactis ferat Excellentissimus Scheuchzers in Histor. sua Natural. Helvetiæ pag. 104. Part. I. ita scribens:

In vielen Mosachten / sumpffichten
Orten / wann man 3. 4. Schuh tieff
gräbt / findet man ganze Lagen
Holz / in der Wiesen genant Kellen
in dem Waltikumer Ried in dem
Kruhelen / Moos / und Moos-Acker
auf dem Hirzel / Züricher Gebiets /
und anderen dergleichen Orten. Von
dergleichen unterirrdischem Holz fin-
den sich vielerhand Meynungen;
Viel wollen / es wachse also in der
Erden / andere daß es dorthin ge-
schwemmet werde / durch grosse Was-
ser - Güssen / da Sand / Stein /
und Erden über einander gehäuffet /
und etwan Bäume und Stauden
darunter vergraben werden; Andere /
daß an dergleichen Orten die Bäume
von starcken Winden umgeworffen
worden / oder ein ganzer Wald in
tieffen Morast versunken : Nieder-
um andere halten es vor eine Wir-
ckung eines Erdbebens / durch wel-
ches ein Stück Landes eingesunken.
Endlich sind nicht wenig Gelehrte in
der Meynung / daß diese Begebenheit
mehrmaßen herzuleiten seye von der
Sündfluth selbst / und bringen

Grimm

Gründe die nicht leicht umzustossen) und auch wir anderstwo in mehrern ausführen werden. Hactenus Scheuckerus, cui quoad ultimam opinionem subscribere non hæsitamus.

§. XVIII.

Fig. XVII. Est Nummus argenteus tenuissimus repertus in agro Hanoviensi a Rustico quodam ad Pagum Dornigheim.

i.e. bra
fetenis
parken
Morgan
ual.

§. XIX.

Fig. XVIII. XIX. & XX. sистunt ossa Fossilia Anno 1705. in Comitatu Isenburgo-Marienbornensi prope Arcem effossa & reporta, occasione remoti montis pro commodiori exstructione sati splendidæ villæ, curante Illustrissimo ac Excellentissimo Comite Domino CAROLO AUGUSTO, Domino nostro Clementissimo, ad quem hæc ossa sunt delata & postmodum nobis gratiosissime donata. Et dolendum sane est, quod ob inficitiam & incuriam operariorum ita discepta & neglecta fuerint

fuerint ossa integri procul dubio ibi humati sceleti, ut nonnisi quædam fragmen-
 ta, Illustrissimus, sero nimis expertus,
 eorum hodie impetrare potuerit. Ex
 quibus hac occasione Curioso magnum
 illud os Fig. XVIII. una cum duabus
 dentium uti videntur molaris Fig. XIX.
 & incisoriorum portionibus Fig. XX. ad
 vivum delineari curavimus. Dici non
 potest in quantum contentionis serra
 agitari incœperit inter Eruditos, quam-
 primum ejusmodi ossa lucem aspexerunt
 publicam. Nostri instituti ratio non
 permittit Doctorum aliorum scrinia com-
 pilare & videre, qualem opinionem qui-
 libet expresse foveat, acquiescimus in
 Herculeo illo, quem pro conficienda hac
 lite masculè & intrepide in se suscepit
Celeberrimus Joh. Samuel Carl, lapide
 Lydio Philosophico-Pyrotechnico, ubi
 ad oculum demonstravit ossa hæc non
 amplius agnoscerè causam efficientem
 macram quandam Terram Margaceam,
 sed vel maxime pertinere ad Regnum
Animale, & nonnisi verissima esse ani-
 malium ossa. Notandum autem quod
 duplex hæc opinio maxime hodie adhuc,
 rejectis reliquis omnibus, inter Eruditos
vigeat

vigeat ac floreat, quatenus alii statuunt ossa hæc pertinere ad Regnum Minerale alii è contra cum quibus & nos facimus melius illa restringunt ad Regnum Animale. Potiora vero persuasoria modo laudati Celeberrimi Viri Argumenta, hæc potissimum esse videntur.

I. *Ossa talia non modo veram structuram, sed & veram mixtionem ossium animantium habere deprehenduntur.* Mixtio-
nis hujus veritatem expertus est, ex contentis, qualia sunt (1.) terra calcaria etiam vitrescens, (2) pinguedo & oleo-
sitas, & denique (3) aquositas. Hæc autem mixtionis principia ossibus revera inesse exinde infert, quoniam 1. eadem producta, quæ recentia ossa pyrotechnia examinata offerunt, exhibeant; uti sunt, *a*, Sal volatile fluidum & solidum crystallinum: *b*, Oleum empyreumaticum, *c*, Sal alcali fixum, *d*, Vitrum lacteum.

II. *Quod eadem phæno-
mena & experimenta præbeant, sc.*

1. Alterationem diversam in colore nigrum & album sub igne occluso & aperto, 2. cum imminutione ponderis & fumorum fœtidorum exhalatione. 3. Calcinationem. *a.* nitro, cum subse-
quente

quente hujus alcalisatione, 4. generationem ac mixtionem sulphuris mineralis, 5. reductionem metallorum & metallorum corporum è calcibus & crocis destrutis. Unde tandem ita concludit: Quæ quidem argumenta apodicticam veritatem manibus palpandam adferunt, ossa talia fossilia non esse margam, NB. lusum Naturæ, novos foetus archei subterranei, ita artificiose structuram animalm imitantis. Vid. ipsius *ἈγακεΦαλαιωτις* argumentativa pag. 115. Quando igitur adstruimus ossa ejusmodi pertinere ad animalia, nolumus hæc ita interpretari, ac si absolute assentiamur illis, qui ossa hæc non nisi Gigantum esse audacter asserunt, & ex iisdem tale postmodum computum instituunt, quod tamen humanam staturam potius videtur destruere quam adstruere. Nostra saltim mens est primis temporibus, ob varias quidem tunc obvias rationes homines longe vegetiores fuisse ac proinde etiam ad majorem altitudinem excrevisse, ita ut haud immerito intuitu præsentium temporum nostrique status tales pro Gigantibus judicari queant. Tales autem revera unquam extitisse clare docet præter alios.

Cele-

Celeberrimus beatus Wagnerus in Historia Naturali Helvetiæ curiosa , pag. 146. ex qua, cum satis rarum hoc scriptum alias esse soleat, in gratiam Curiosorum sequentia tractatulo nostro inserimus: Gigantes vero quoque seu immensæ molis homines in Helvetia olim extitisse, facile est probare. Theutobocchus seu Teutobecchus Dux Tigurinorum , Ambronum , Cimbrorum atque Theutonum , Vir erat proceritatis eximiæ & supra trophæa eminebat L. Florus L. III. cap. 3. It. Orosius Hist. L. V. c. 16. Occisus is est à Cajo Mario Consule Romano, anno ante Christum natum 105. Tumulus autem cui nomen Teutobochi inscriptum fuit Anno 1613. ad castrum Langon, oppidum Delphinatus, repertus fuit. Longitudo Tumuli XXX. pedum erat, ossa vero in eo contenta longitudinem XXV. pedum excedebant: Monstrosi ejus erant dentes: quippe qui pedem bovis bimuli adæquabant, & unusquisque ex majoribus XI. pendebat libras; quælibet quoque spinæ dorsi vertebra ad dimidii pedis longitudinem accedebat. Historiam peculiari libello eodem anno publicavit testis oculatus

Jacobus Tissot. dc hoc ipso Doctiss.
 D. Chiffletius Vesontionis part. I. cap. 47
 ita differit: Ossa Teutobochi Cimbro-
 rum Regis, Anno 1611. [melius 1613.]
 reperta sunt in agro Viennensi, [Galliae]
 non procul ab oppido beaurepaire, tan-
 tæ magnitudinis, ut ex dentium & maxillæ
 magnitudine, qui viderunt, collegerint
 à mento ad verticem, sex ad minus pe-
 dum altitudinem habuisse, ex quo to-
 tius corporis prodigiosam proceritatem
 conjicere quis potest. Nobilissimus Pei-
 reskius tamen, tumulum hunc Teuto-
 bochi fuisse in dubium vertit, & allatis
 rationibus, ossa hæc potius Elephants
 ibi humati fuisse contendit, prout
 apud Gassendum in vita Peireskii L. III.
 videre est. Ita superioribus adversus
 Venetos, Avares, Hunnosque bellis,
 cum Suevis & Bois, interfuisse Gigan-
 tem, eumque sub Carolo Magno me-
 ruisse reperio. Nomen ipsi Ænothero
 (Einheer) quod exercitum æquiparet,
 fuit. Ortus ex Durgia (Turgoia) pago
 Sueviæ, [hodie Helvetiæ.] Flumina
 quæ pontibus juncta non erant, post se
 cquum suum trahens, superare solitus
 fuit, adjecto in reluctantem lori pedem
hoc

hoc joco: Ita meus DEus adjuvet me,
 vel ingratus sequare necesse est. Is Ve-
 netos Avaresque in modum fœni deme-
 tebat, & in morem avicularum hasta
 velut cuspide fixos, humeris suspende-
 bat. Cumque domum reversus à po-
 pularibus (uti fit) de successu belli &
 de conditione ac viribus hostium quære-
 retur: quid multa de istis ranunculis [in-
 dignabundus inquit] commemorem,
 ego interdum septem octove, interdum
 & novem hasta mea transfixos nescio
 quid coaxantes ultro citroque tuli.
 Neutquam operæ pretium fecimus,
 nec quicquam Augustus & nos ingenti
 impendio adversus ejusmodi vermiculos
 arma promovimus. Tantulum bellum
 quod nobis sumpsimus, minoris multo
 constare potuisset. Hæc Aventinus Hist.
 Bojar. l. IV. pag. 208. & Conradus de
 Mure, Canonicus Tigurinus, qui æta-
 te Rudolfi Habsburgici floruit, de gestis
 Caroli Magni Msc. Quid dicemus de
 Gigante illo, cuius ossa ad Pagum Reyden
 ditionis Lucernensis Anno 1577. effossa
 sunt? Audiamus D. D. Felicem Plate-
 rum observat. Medic. L. III. cap. 586.
 Cum Lucernæ, inquit, Anno 1584.

Mense Julio degisset, accidit, ut mihi ossium quorundam fragmenta, immensae magnitudinis, quæ in curia asservabantur, Senatores demonstrarent, quæ in ditione eorum, non procul à cœnobia Reyden, in montis vicini specu, sub annosa quercu, vi ventorum dejecta, inventa, collectaque, atque eo delata fuerunt. Quæ cum considerarem, atque è minoribus pleraque, & ex illis quæ tenuibus laminis constant, ut sunt Calvariae ossa, carie vetustateque consumta, vel quia comminuta neglectaque erant, quam portiones majorum ossium, licet exesa & fungosa leviaque essent, quantum cognoscere potui, humanis ossibus respondere observavi, atque mox qualia essent, singulis inscripsi; eoque magis Gigantis alicujus ossa fuisse, ex eo collegi, quod pollicis os infimum inter ea invenerim, nec non molam, dein & calcis os, scapulasque cum clavicula, quæ tantum in homine ea forma deprehenduntur. Ad hæc & longa & crassa ossa femorum, tibiarum, humeri & brachii, quorum extrema cum capitibus gestabant, ab humanis ossibus, forma nihil differebant. Quæ omnia mihi occasio-

nem

nem præbuerunt, ut cum singula ad me Basileam hæc ossa, Magistratus illius loci jussu, transmissa essent, ea diligenter inspiciens, & cum sceleti mei ossibus conferens, magis in ea sententia confirmarer, atque ad sceleti mei ossa, majora hæc & confracta conferendo, integrum Sceleton, tantæ magnitudinis, quantam ossa, si integra fuissent, efficerent, delineari & depingi curarim. Quod Sceleton decem & novem pedes longitudine adæquat. Inde cum nullum animal quadrupes tantæ altitudinis inveniatur, magis ossa illa Gigantis aliquius fuisse probari potest. Ossa hæc in eadem curia adhucdum hodie assertantur, delineatio quoque Gigantis ibidem depicta videtur, ubi & sequens inscriptio legitur. Delineatio sceleti Gigantis, cuius ossium portiones aliquot, veluti femoris, tibiæ, scapularum, vertebrarum, ossis sacri, coccygis, navicularis, costarum calvariæque fragmenta, pollicis quoque secundum os atque calx, mala item integra fere [è quibus & tanquam illis, quæ in homine longe aliter quam in cæteris animantibus formata sint, humani corporis hæc

ossa fuisse, præcipue indicium desumptum fuit] in ditione Lucernensi Helvetiæ, juxta vicum Reiden, quercu antiqua dejecta, sub illa inventa, Senatuique Lucernensi transmissa, & ad horum dimensionem reliqua totius Sceleti ossa, quæ ut aberant, nec non absoluta erant, à Felice Platero, ordinario Basileensi, ad imitationem veri Sceleti delineata, atque à Johanne Bock Pictore Basileensi depicta, Illusterrimoque Senatui Lucernensi præsentata fuerunt, Anno Salutis 1584. Julio Menfe.. De his ossibus prolixè quoque disserunt Cysatus, descript. Lacus Lucern. cap. XXVII. pag. 106. & seqq. Athanasius Kircherus in Mundi subterranei Tom. II. lib. VIII. cap. IV. & Cl. Lambecius Bibliothec. Vindobonens. Lib. VI. pag. 313. In Vallis Freil [apud Volturenos] planicie campus quidam est, Campus de Luco, ob vicinum nemus vocatus. Nulli unquam ibi visuntur flores. In hoc loco conflictum magnum contra Arianos, tempore divi Ambrosii, Episcopi Mediolanensis, contigisse affirmant: ejusque rei aliqua nostro etiam tempore apparuere vestigia; arma etenim

nim diversi generis ibi inventa, ossaque humana, quæ Giganteam staturam repræsentant. Ita Sprecherus Palladis Rhæticæ lib. X. pag. 276. Gulerus descript. Rhætiæ lib. XI. pag. 171. Nostro quoque tempore ad arcem uticonam agri Tigurini, ex tumulis, rupibus tophaceis incisis, ossa eruta humana, magnitudinis prope incredibilis. Hæc Wagnerus. De cuius prolixa ljet relatione nihil prorsus omittendum putavimus, cum ob rationem supra datam, tum ob plurima notatu dignissima in illa occurrentia & ad majorem certitudinem nostrorum assertorum apprime facientia. Cuivis interim sicut in reliquis lubentissime, ita & in hoc sensu suo abundare, concedimus, dummodo hoc à nobis jam sit evitatum, ossa nostra minime ex Regno Animali esse excludenda, quod quidem satis superque præstitum esse speramus.

§. XX.

Nunc nihil supercessere videtur, quam ut modum viamque paucis adhuc de-

monstremus, quomodo corpora hæc fossilia terræ ita fuerint concreta variisque corporibus, v. g. Metallis, lapidibus, arenæ, terræ margaceæ &c. admixta. In quo negotio confiendo, vix felicius nos expediemus, quam si respiciamus cum Doctissimo supra citato Woodwardo, ad diluvium illud universale §. VIII. & IV. allegatum, atque concipiamus, durante diluviana strage, globo terrestri ab aquis undique operto, fuisse omnes lapides & marmora Terræ antediluvianæ; Metallo omnia, mineralesque concretiones, verbo, cuncta fossilia, quæ ullam antea obtinuerunt soliditatem totaliter dissoluta, & in particulas nullo nexu cohærentes divisa, corpuscula hæc solidorum antea fossilium soluta, juncta corporum non solidorum partibus, Arenæ scilicet, Terræ & similibus; Animalium item, horumque ossium, dentium, conchyliorum; Vegetabilem porro, Arborum, Fruticum & Herbarum; verbo, corpora quævis in Terræ superficie posita, vel Globi hujus massam constituentia [si non ad imam Abyssum omnia, ad maximam saltem,

qua penetrare nobis licet profunditatem] omnia hæc , inquam , Aquis fuisse confusa , & in illis ita sustentata , ut unam communem constituerint massam. Qua ratione autem successu temporis tota hæc terrestrium particulatum massa aquis confusa rursus ad fundum fuerit præcipitata. Et quomodo hæc subsidentia convenienter legibus Gravitatis specificæ cujusvis corporis , quantum quidem in tanta confusa mixtura fieri potuerit , prolixius descriptum & probatum est in pretioso incomparabilis hujus Viri specimine Geographiæ Physicæ pag. 63. & seqq.

§. XXI.

Quod si nunc volupe erit hactenus tractata figurata fossilia ad hæcce applicare & respicere ad situm eorum naturalem , quem intra terram præcisè observare solent , cuius tamen demonstrationem uberiorem commodiori reservamus tempori , citra omnem difficultatem inveniemus , omnia ac singula nonnisi rudera & testes immortales esse calamitosi & funesti diluvii universalis ,

sicut hoc præprimis intelligi volumus de illis quæ Figuris IV. V. VI. VIII. IX. X. XI. XII. XVI. XVIII. XIX. & dcnique XX. repræsentantur, circa reliquorum ortum judicium lubentissime paulisper adhuc suspendentes.

§. XXII.

Accedite itaque omnes ac singuli, qui naso adunco suspendere non dubitatis sacram scripturam. quique nefando contu recusatis Naturam Naturalem, ea qua aliàs nos Christianos decet veneratione prosequi, videte hic quomodo sapientissimus & benignissimus D E U S ex naturalibus hisce vos confundit atque iisdem totidem quasi argumenta omni exceptione majora ob oculos ponit, ita quidem ut etiamsi velitis adhuc in dubium vocare, quæ in sacris literis de Diluvio universali traduntur, tamen non amplius vos dubitare verè sinant de veritate illius nostra figurata. Percipite, vos obsecro coronidis loco, quæ Acutissimus Scheuchzerus ad vos pag. 89. l. c. loquitur:
Ich preise die allweise Vorsehung Göt

Gottes / welche uns nicht nur in H.
Schrift berichtet / Gen. VII, 19. daß
die Wasser der Sündfluth über die
höchsten Spitzen der Bergen gingen /
sonderu auch uns immerwährende
Denck-Säulen dessen vorstellet auf
unsern Alp-Gebirgen / welche die grös-
ten und höchsten sind von ganzem
Europa. Wer will hieran zweif-
sen / wann er auf den obersten Berg-
Försten unserer Landen ansiehet gan-
ze Felsen / die von lauter zerbroche-
nen / auf einander gehäuften und in
Stein verwandelten Meer- Musches-
len und Schnecken zusammen gesetzet
seind? Kommet hiesher ihr Veräch-
ter der H. Schrift / die ihr vor eine
eitele Fabel haltet / das was in den
Büchern Mosis von der Sündfluth
auffgezeichnet stehet; Lernet hier ihr
Gottes Läugner / die stummen Fels-
sen werden euch predigen / die Mauer-
harte Bergen werden euch / wann ihr
je zu biegen seyd / weich machen: Es
ist merckwürdig / daß die Historie der
so genannten gebildeten Steinen
[Lapidum figuratorum] in diesen letz-
ten Zeiten eisriger untersucht / als
jemals

jemalen; Aber auch das Gifft der
Gottes Läugnung und Schrifft
Verachtung / auf eine so subtile Ma-
nier zugerüstet und denen Herzen der
Menschen eingesloßet wird / als je-
malen. Es ist zwaren wahr / daß
die Muschel und andere gebildete
Steine nach vieler Naturforscheren
Meinung zugeschrieben werden einer
verborgenen Natur Kraft / welche
sie also in der Erden gestallte / oder
andern und andern Ursachen / von
denen zu andern Zeiten ein mehrers
soll geredet werden. Es ist aber die-
se Materie snt wenig Jahren so eifrig
erforschet / und die Steine mit den
Meer-Geschöpfen so fleißig und sorg-
fältig verglichen worden / daß nun-
mehr ein vernünftiger Mensch nicht
zweiffeln kan an der Herkunft
der meisten so genauten figurirten
Steinen von der Sündfluth. Quib-
bus etiam nos subscribimus ac pe-
dem hic figimus, Lectorem Benignissi-
mum humanissime rogantes, velit ju-
dicum circa huncce nostrum laborem
tamdiu suspendere, usque dum prius
omnia ejusdem membra & momenta,

citra ullum præjudicium & præconceptam opinionem, ea, qua in ejusmodi rebus sublimibus decet, attentione æqua rationis lance trutinaverit. Nullus dubitans, quin in posterum, DEO benedicente vitamque gratosissime prolongante, majori ejusmodi rerum naturalium apparatu instructi, animo que melius ad quietem composito, qui nunc magis Itineri quam scriptioni intentus est, simus fortassis ad genium & palatum hujus seculi melius scripturi.

T A N T U M!

Fig: I.

Fig: II.

Fig: III.

Fig: IV.

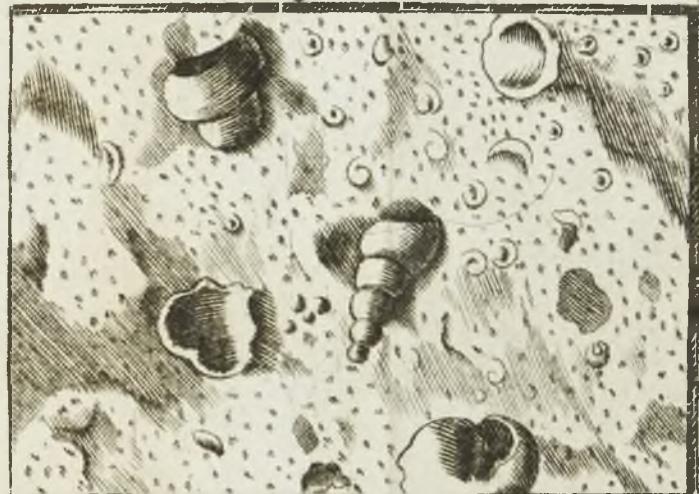

Fig: V.

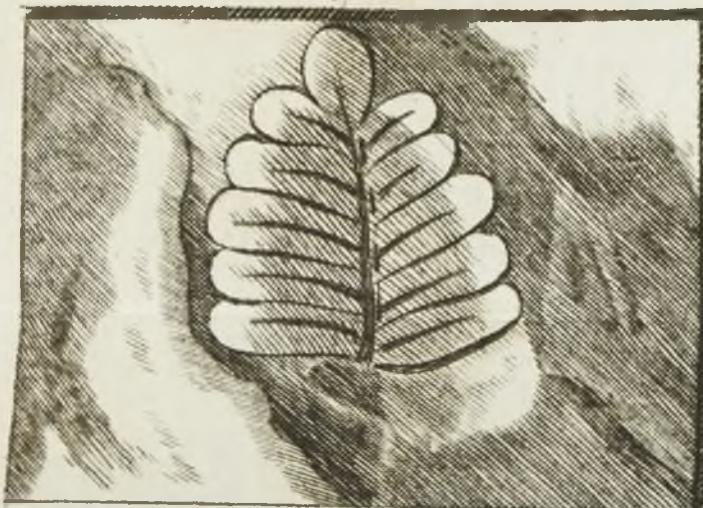
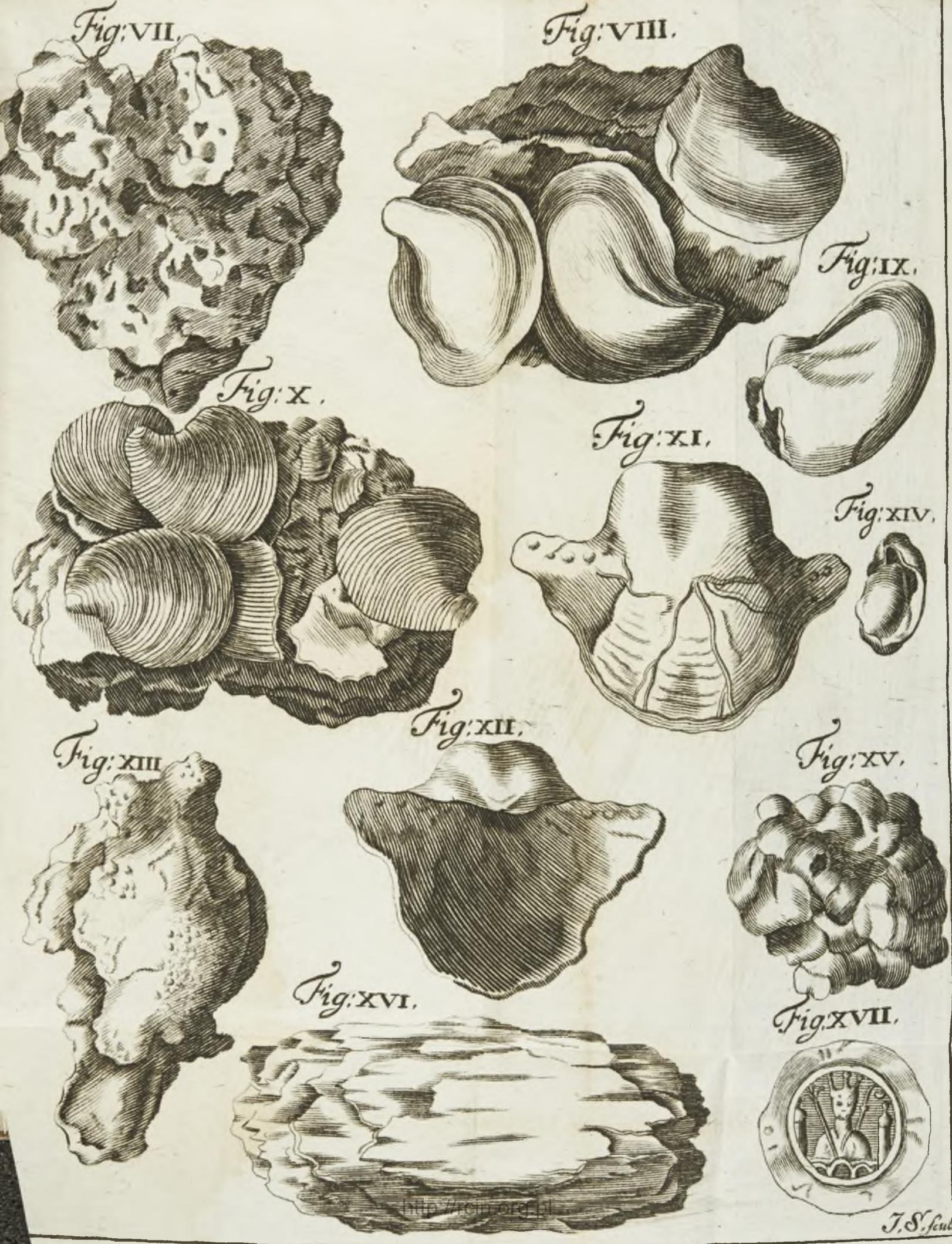

Fig: VI.

INSTYTUT ZOOLOGICZNY
Politej Akademii Nauk
BIBLIOTEKA

Fig: XIX.

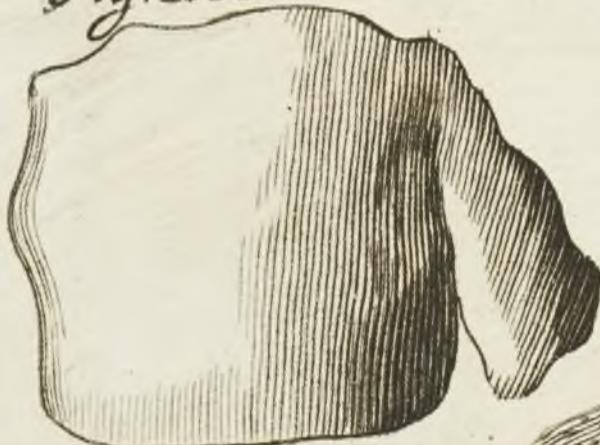

Fig: XVIII.

Fig: XX.

St. Inst. Zool. PAN
Biblioteka

K. 13523.